

به نام ا...ا

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام علی (ع) بجنورد

دفتر آموزش سلامت

آموزش به بیماران آندوسکوپي قسمت تحتانی دستگاه گوارش

(کولونوسکوپي، رکتوسیکموئیدوسکوپي، سیکموئیدوسکوپي)

تهیه کننده: فاطمه گلستانی

بازنگری: مهر ۱۴۰۴

اندوسکوپی قسمت تحتانی دستگاه گوارش (کولونوسکوپی، رکتوسیگموئیدوسکوپی، سیگموئیدوسکوپی)

این یک بررسی و آزمایش است که در قسمت تحتانی دستگاه گوارش انجام می‌شود. پزشک بر اساس علایم و نشانه‌های بیمار و بر اساس دیگر یافته‌ها در دیگر بررسی‌ها و آزمایشات، ممکن است تشخیص دهد که انجام این اندوسکوپی برای بیمار لازم و مفید است. مثلاً بررسی کولون، رکتوم و مقعد در کسانی که خونریزی در مدفوع بدون علت مشخص هستند، اسهال یا یبوست طول کشیده دارند یا خون و چرک مخفی در مدفوع دارند.

اندوسکوپ چیست؟

اندوسکوپ یک لوله‌ی نرم، انعطاف پذیر و بلند است که در سر آن یک منبع نوری و یک دوربین فیلمبرداری قرار دارد. به این صورت پزشک می‌تواند داخل دستگاه گوارش شما را در یک صفحه‌ی نمایشگر (تلویزیون) ببیند. با این روش پولیپ‌ها، تومورها، نقاط خونریزی‌دهنده و ملتهب قابل تشخیص می‌شوند.

آمادگی برای اندوسکوپی قسمت تحتانی دستگاه گوارش

شما باید از پزشک خود در مورد آمادگی‌های لازم قبل از انجام اندوسکوپی سؤال کنید.

قبل از کولونوسکوپی باید روده کاملاً از مدفوع پاک شود تا دید کافی جهت بررسی آن وجود داشته باشد،

لذا ممکن است پزشک توصیه کند برخی از موارد زیر را رعایت کنید:

- برای انجام «کولونوسکوپی» شما نیاز دارید که یک روز قبل از آن، یک رژیم غذایی مایعات

در تمام طول روز داشته باشید، مایعات فراوان مانند قهوه، چای و آب مصرف کنید.

- غذاهای جامد و مایعات رنگی مصرف نکنید.

- مایعات قرمز رنگ مصرف نکنید؛ زیرا می‌تواند ترشحات روده را قرمز کرده و با خون اشتباه شود.

- مواد خوراکی نرم مانند ژله استفاده کنید اما نه ژله قرمز رنگ!

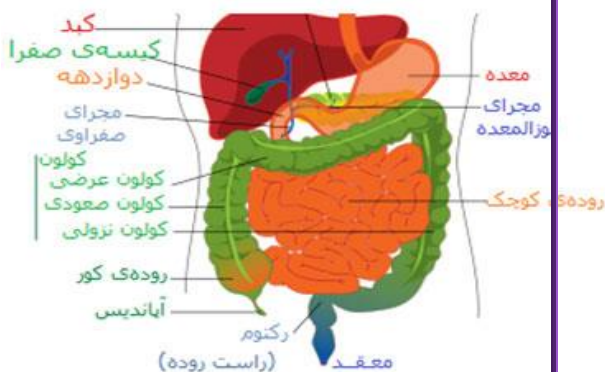
- برای شما داروهای مسهل تجویز می‌شود تا روز قبل مصرف کنید.

- در زمان مصرف مسهل، هر ۱۰ دقیقه بمدت ۱۰-۵ دقیقه قدم بزنید، اما نزدیک به

دستشویی باشید.

- شش ساعت قبل از کولونوسکوپی ناشتا باشید.

- شما نیاز دارید که روز عمل کسی همراه شما باشد، شما را به مرکز مورد نظر بیاورد، کمک شما باشد و شما را به منزل بازگرداند.

چه اطلاعاتی باید به پزشک خود بدهید؟

-اگر هر نوع حساسیتی به داورها، بیهوشی یا لاتکس دارید.

-اگر دارویی مصرف می‌کنید که بر غلظت خون شما اثر می‌گذارد، مانند آسپیرین، وارفارین و پلاویکس و غیره...

-اگر مشکلات یا بیماری‌هایی در ریه‌ها یا قلب و عروق دارید.

-اگر باردار هستید.

-در صورتی که به بیماری‌هایی مثل هپاتیت یا ایدز مبتلا هستید یا احتمال آن را می‌دهید.

به پزشک اطلاع دهید .

-در صورت وجود هر نوع نگرانی یا پرسش آن را حتماً با پزشک خود در میان بگذارید.

طریقه‌ی انجام اندوسکوپی تحتانی

- اندوسکوپی قسمت تحتانی دستگاه گوارش توسط پزشک متخصص در اتفاق عمل

مخصوص انجام می‌شود.

- کولونوسکوپی می‌تواند حدود ۳۰ دقیقه طول بکشد.

- سیگموئیدوسکوپی اغلب حدود ۱۵ دقیقه طول می‌کشد.

-از شما می‌خواهند که بر روی تخت مخصوص دراز بکشید.

- برای کولونوسکوپی به شما داروی تسکین بخش از راه تزریق وریدی تجویز می‌شود.

- در سیگموئیدوسکوپی اغلب به داروهای تسکین بخش نیازی نیست .

-اندوسکوپ وارد روده‌ی شما می‌شود. ممکن است این عمل ایجاد کمی فشار و

انقباض نماید.

- اگر احساس درد داشته باشید باید به پزشک یا پرستار اطلاع دهید، شاید نیاز به بیشتری

داروی تسکین بخش وجود داشته باشد.

-امکان دارد حین کولونوسکوپی احساس دفع به شما دست دهد یا احساس دل پیچه کنید.

- سعی کنید به آرامی از طریق دهان نفس های عمیق بکشید تا عضلات شکم شما شل شده و احساس راحتی کنید.

- خروج هوا از اطراف کولونوسکوپ یک مسأله عادی است و لازم نیست نگران و شرمنده شوید.

- می توانید حین کولونوسکوپی از پزشک اجازه گرفته و وضعیت خود را کمی تغییر دهید .

-دوربین متصل به سر اندوسکوپ، تصاویر داخل دستگاه گوارش شما را بر روی تلویزیون مخصوص، نمایش می دهد. این اطلاعات ثبت و ضبط می شوند.

-بعد از انجام فرایند مذکور، شما به اتاق خود در بیمارستان بازمی گردید و تا زمانی که بتوانید به منزل بازگردید در آنجا استراحت کرده و تحت نظر گرفته می شوید .

بعد از انجام اندوسکوپی

- معمولاً بعد از کولونوسکوپی شما کاملاً معاینه شده و تنها ۶ ساعت تحت نظر می مانید.

-یادتان باشد که ممکن است ۲۴ ساعت طول بکشد تا اثر داروهای تسکین بخش از بدن شما رفع شود.

- در این مدت استراحت کامل داشته باشید.

- از انجام کارهایی که نیاز به هوشیاری دارند، مانند رانندگی پرهیزید.

- از ابتدای آمدن به بیمارستان، تا ۲۴ ساعت پس از آن باید یک همراه داشته باشید تا به شما کمک کند.

- شما ممکن است برای مدت چند ساعت بعد از کولونوسکوپی، دچار کمی دل پیچه، نفخ شکم یا احساس دفع گاز شوید.

- قدم زدن ممکن است ناراحتی شما را کاهش دهد .

-در صورت تحمل، کم کم به رژیم غذایی عادی خود بازگردید.

-ممکن است مقدار کمی خون در اولین دفع مدفوع بعد از انجام معاینه داشته باشید؛ که معمولاً نشانه‌ای از خطر نیست!

اما اگر ؛

✓ دفع خون یا لخته از راه معقد، ادامه پیدا کرد

✓ دل درد شدید یا مداوم داشتید

✓ به تب دچار شدید

باید فوری به پزشک خود مراجعه کنید.